

Veentuin aanleg en beplanting

N.a.v. de topic "Peatbed" en voorts wat versnipperde publicatie's over dit zéér interessante onderwerp, ben ik achter de pc gekropen en ben e.e.a. bij elkaar gaan harken. Voor de lezers hier wil ik het resultaat tot nu ter beschikking stellen.

Wim van Kruijsbergen legt het als volgt uit:

In de veentuin kennen we twee verschillende typen, te weten een "natte -" en een "droge veentuin".

- De **natte veentuin** bestaat uit een, tot ± 25 cm diepte, uitgegraven gedeelte van de tuin, hierin wordt een waterdichte laag van b.v. vijverfolie (of -rubber) aangebracht. Rondom wordt op de folie eerst twee lagen witveen turfblokken gelegd, tot ongeveer 15 cm boven het omringende maaiveld. De turfblokken worden onderling verbonden met b.v. bamboe stokjes (niet door de folie prikken !!!). Daarna wordt de ruimte binnen de turfblokken opgevuld met "blonde" turf (witveen) tot bovenzijde van de turfblokken. Eventueel enkele stapstenen aanbrengen om het onderhoud te vergemakkelijken. De "bak" kan nu vol water gezet worden, gebruik hiervoor regenwater en géén kraanwater i.v.m. het daarin aanwezige kalk. Het veen kan hierdoor, na enige tijd wat inklinken, hou hier dus rekening mee vóór je gaat beplanten. Breng bij de aanleg ook verticaal een stukje PVC-buis, tot op de folie, aan zodat de waterstand gecontroleerd kan worden.
Afwerken met sphagnum zal zeker bijdragen tot een 'natuurlijke-look'
- De **droge veentuin** kan gewoon op maaiveld hoogte aangebracht worden. Leg op de bestaande tuinbodem eerst antiwortel doek. Stapel hier, iets naar binnen hellend, de witveen turfblokken op tot de gewenste hoogte. Ook hier kunnen, door en door, bamboestokken (of betonijzer) in gestoken worden die voor de nodige stevigheid zorgen. De ruimte binnen de turfblokken wordt opgevuld met een mengsel van bladaarde, fijne boomschors en ± 15 % gewone (onbemeste) tuinaarde.

Of zoals **Kris De Raeymaeker** zijn substraat voor de droge veentuin samenstelde:

- 3 emmers goed verteerde bladgrond - 1 emmer half verteerde schors afkomstig van pijnbomen (Dockx) - 1 emmer fijne afdekschors (4 - 8 mm destijds te koop bij Pelckmans) - 1 emmer leemachtige grond - 1 emmer turf zoals die hier bij de bloemist wordt verhandeld.
- Voor sommige planten meng ik bij het uitplanten nog wat extra grit of leemgrond in het plantgat volgens de veronderstelde behoefte.

Er zijn 3 soorten biotoopjes in dit bed, aldus Kris :

1. rechtstreeks uitgeplant in de turfblokken die dienen als omzoming om de hoogteverschillen te maken en dus ook als plantmedium.
2. tussen twee turfblokken geprangd, planten kunnen zowel wortelen in de turfblokken of ook in het substraat. Ze kiezen maar
3. In het opvulmateriaal zoals beschreven.

Zie ook hoofdstuk 12 (pag. 154 t/m 169) in het "Handboek voor de Rotstuin" van de NRV, waarin **Gert Hoek** gedetailleerd verteld over de aanleg van zijn veenbedden en turfmuurtjes.

Planten voor de veentuin:

In onderstaande lijst wordt m.b.t. de standplaats een onderscheid gemaakt tussen een droge- en een natte veentuin, zoals hierboven door Wim werd omschreven.

De lijst is niet "alles omvattend", maar geeft voor de beginnende liefhebber voldoende keuze.

De in het blauw aangegeven planten namen bevatten links (Ctrl+klik) naar foto's in mijn eigen bestanden lijst. Helaas werkt niet hier op het forum, een groot aantal van de hier genoemde planten zijn echter in het topic "Peatbed" besproken.

Adonis amurensis	droog; niet in turfblok
Androsace delavayi , (afdakje)	droog; in/tussen turfblok
Anemone trullifolia	droog;
Anemonella thalictroides ,	droog; veenbed
Arcteria nana	droog; in/tussen turfblok
Asplenium trichomanes (steenbreekvaren)	droog; in/tussen turfblok
Cassiope 'Muirhead'	droog; in/tussen turfblok
Cassiope lycopodioides , (wat kleiner dan andere soorten)	droog; in/tussen turfblok
Cyclamen,(C. parviflorum , C. pseudoibericum)	droog; in/tussen turfblok
Cypripedium soorten,	droog; veenbed
Dactylorhiza majalis en D. maculata , D. x grandis	droog; veenbed
D. praetermissa , D. incarnata en D. purpurella ,	nat;
Daphne blagayana	droog; niet in turfblok
D. cneorum x jasminea (bloeit lang door)	droog; niet in turfblok
Diapensia lapponica	droog; in/tussen turfblok
Drosera rotundifolia , D. Anglica , D. longifolia en	
D. intermedia	nat;
Epigaea repens	droog; in/tussen turfblok
Epipactis palustris (Moeraswespenorchis)	nat;
Eranthis soorten	droog; veenbed
Erica tetralix ,	nat;
Erythronium dens-canis 'Old Aberdeen'	droog; niet in turfblok
Erythronium 'Margaret Mathew'	droog; veenbed
Gaultheria adenotrix (heestertje - foto bes)	droog; in/tussen turfblok
Gaultheria procumbens , (heestertje rode bes)	droog; in/tussen turfblok
Gentiana farreri	droog;
Gentiana brachyphylla ssp brachyphylla	droog; veenbed
Gentiana pneumonanthe (Klokjesgentiaan)	nat;
Gladiolus palustris	droog;
Goodyera repens (dennenorchis)	droog; vochtig
Gymnadenia conopsea ,	nat;
Haberlea rhodopensis ,	droog; in/tussen turfblok
Hacquetia epipactis	droog; (half-)heestertje

<i>Helleboris</i> (dwerg soorten)	droog;
<i>Hepatica</i>	droog; veenbed
<i>Iris winogradowi</i>	droog; veenbed
<i>Kalmia polifolia</i> ,	droog; heestertje
<i>Ledum palustre</i> (Moerasrozemarijn)	droog; heestertje
<i>Ledum groenlandicum</i> (<i>Compactum</i>)	droog; heestertje
<i>Leucogenes leontopodium</i> (van Down under, vlies erover)	droog; tussen turfblok, zonnig
<i>Listera cordata</i> (kleine keverorchis)	droog; vochtig
<i>Lycopodium</i>	droog;
<i>Loiseleuria procumbens</i> (heestertje)	nat; vochtig,
<i>Meconopsis</i>	droog;
<i>Narthecium ossifragum</i> (Beenbreek)	nat;
<i>Oxalis laciniata</i>	droog; veenbed
<i>Paris quadrifolia</i> (Eenbes)	droog; schaduw
<i>Paris polyphylla</i> (bol)	droog; vochtig, schaduw,
<i>Phylliopsis 'Sugar Plum'</i>	droog; veenbed
<i>Phyllodoce aleutica</i> , <i>Ph. Nipponica</i> (heestertje)	nat; vochtig,
<i>Pinguicula alpina</i> , <i>Pi. Grandiflora</i> , <i>Pi. Longifolia</i> ,	
<i>Pi. Leptoceras</i> , <i>Pi. villosa</i> en <i>Pi. vulgaris</i> ,	nat; event. in turfblok goed
	vochtig
<i>Pleione</i> , <i>Pl. 'Tolima'</i>	droog; in/tussen turfblok
<i>Pogonia ophioglossoides</i> ,	nat;
<i>Primula aureata</i>	droog; veenbed
<i>Primula minima</i> , <i>Pr. magellanica</i> en <i>Pr. nanobella</i> ,	droog; in/tussen turfblok
<i>Pr. petiolaris</i> (Himalaya), <i>Pr. sonchifolia</i> (Himalaya)	nat; schaduw
<i>Pseudochis (albida ssp.) straminea</i> ,	nat;
<i>Pyrola minor</i> , <i>Py. rotundifolia</i> en <i>Py. norvegica</i> ,	droog; in/tussen turfblok
<i>Ramonda myconi</i> , <i>R. nat;halia</i> en <i>R. serbica</i>	droog; in/tussen turfblok
<i>Rhododendron camtschaticum</i>	droog; in turfblok
<i>Rhododendron calostrotum</i>	droog; in/tussen turfblok
<i>Rhododendron lowndesii</i>	droog; in/tussen turfblok
<i>Rhododendron pumilum</i>	droog; in/tussen turfblok
<i>Rhododendron 'Wee Bee'</i>	droog; veenbed
<i>Rubus chamæmorus</i>	nat;
<i>Saxifraga oppositifolia</i>	droog; veenbed/-trog
<i>Saxifraga cortusifolia 'Conwy Snow'</i>	droog; veenbed/-trog
<i>Saxifraga lowndesii</i> (bijmesten, mos bestrijden)	droog; in/tussen turfblok
<i>Schizocodon soldanelloides</i> en <i>S. intercedens</i>	droog;
<i>Scoliopus bigelovii</i> en <i>S. hallii</i>	droog; veenbed
<i>Shortia uniflora</i> en <i>S. galacifolia</i>	droog; in/tussen turfblok
<i>Soldanella montana</i> <i>S. alpina</i> en <i>S. villosa</i> e.a.	droog; in/tussen turfblok
<i>Trientalis europaea</i> (Zevenster)	droog;
<i>Trillium</i> (b.v. <i>T. Luteum</i> (geel), <i>T. pusillum</i> (wit)	
<i>T. rivale</i>)	droog; vochtig, schaduw
<i>Uvularia perfoliata</i>	droog; schaduw

<i>Vaccinium oxycoccus</i> (Kleine veenbes)	nat;
<i>Vaccinium macrocarpon</i> ((Grote-) Veenbes of Cranberry)	nat;
<i>Vaccinium vitis-idaea</i> (Rode bosbes of Vossenbes)	droog; veenbed

Benodigde materialen

- Witveen of blonde turf is verkrijgbaar van o.a. het merk Aura.
- Bladaarde, liefst beukenbladaarde maar andere bladsoorten zijn waarschijnlijk ook goed, met uitzondering van blad dat te veel looizuur afgeeft (b.v. eikenblad).
- De boomschors die nodig is voor afstrooien en vermenging met de bladaarde in de droge veentuin, is verkrijgbaar onder de merknaam Sanischors. Sanischors levert dit in verschillende maten, 04/08 is voor dit doel het meest geschikt. In NL nog geen leverancier van gevonden.
- Parkgoud of Dolomiet
- Sphagnum, indien men besluit om de natte veentuin daarmee af te werken
- Voor de natte veentuin heb je vijverfolie nog
- Voor de droge veentuin
- Split om, eventueel plaatselijk, het substraat wat luchtiger/doorlatender te maken